Kalle Karttunen
MTK ry
PL 510
00101 Helsinki

Eduskunnan maatalousjaosto

Asiantuntijalausunto

5.10.2021

ASIA: HE 146/2021 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2022
TEEMA: Metsätalous, metsäluonto momenteittain ja mahdolliset kipupisteet

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry kiittää mahdollisuudesta lausuntoon ja esittää pyydettynä lausuntonaan seuraavaa:

MTKn mielestä olisi tärkeää, että edistetään pitkäjänteisesti ja kestävästi biotaloussektorin kehittämistä ja T&K-toimintaa sekä luonnonhoitoa. Metsien aktiivista käyttöä pitäisi edistää metsän- ja luonnonhoidon panostuksilla entistä rohkeammin.

> *MTK edistäisi metsäomistajien neuvontaa suuntaamalla metsäsektorin toimijoille viiden miljoonan euron erillisrahoituksen metsänomistajien aktivointiin.*

Metsäsektorin kilpailukyvyn kannalta olennaisia ovat teollisuus-, energia ja veropolitiikan ratkaisut. Metsäsektoriin vaikuttavat enemmän muut budjettiin liittyvät päätökset. MTK näkee, että esimerkiksi metsäbioenergian kilpailukyvyn edistämisellä olisi positiivinen vaikutus nuorten metsien hoitorästien hoitamiseen. Turpeen ennakoitua nopeamman alasajon johdosta energiapuun kehitykseen kohdistuu paineita, joihin pitäisi pystyä kansallisesti vastaamaan. Tuontienergian lisääntyminen viime vuosina ei ole ratkaisu, vaan huolestuttavaa kehitystä.

Puuntuotannon kestävyyden turvaamisen (30.40.44) tukeen on määrärahaa 57,13 milj. ja myöntövaltuutta on 60,2 milj. euroa. Määräraha nousee edellisestä vuodesta 2,1 milj. euroa.

> *MTK korostaa, että metsien hyvään hoitoon ja kasvuun panostaminen on pitkäjänteistä toimintaa, siksi on tärkeää kannustejärjestelmän pitäminen vakaana ja ennustettavana. Nykyinen kemera-järjestelmä on voimassa vuoden 2023 loppuun. Tulevan kannustejärjestelmän kehittämiseen ja sen mukaisten työlajien toteuttamiseen tulee varautua jo nyt.*

MMM:n puolella METSO-ohjelman toteutuksen (metsäluonnonhoidon edistäminen) määräraha laskee edellisestä vuodesta puolella miljoonalla eurolla (7,527 milj. euroon). Suuntaus ei tue lainkaan tavoitteita, joihin pääsemiseksi vaadittaisiin rahaa vähintään 16,5 miljoonaa euron vuodessa vuoteen 2025 asti. Rahoituksen taso uhkaa jo alan uskottavuutta.

> *MTKn mukaan rahoituksen taso on aivan liian alhainen verrattuna tavoitteisiin ja luonnonhoitohankkeiden tarpeisiin.*

Joutoalueiden metsitystukeen (30.40.47) on budjetoitu 6 milj. euroa ja myöntämisvaltuutta on 8,2 milj. euroa. Joutoalueiden metsitystuen kysyntä on yllättänyt ja hankkeiden

käynnistysvaikeuksien johdosta vuoden 2021 aloituksia siirtyy vuodelle 2022. Myöntämisvaltuutus ei tule todennäköisesti riittämään.

> *MTKn mukaan myöntämisvaltuutta pitäisi lisätä, että rahoitusta hakeneet ja hakuun tulevat kohteet voidaan käynnistää.*

Elpymis- ja palautumistukivälineen rahoitus tulee käytettäväksi ja rahoituksen suuntaamisella metsäsektorin hankkeisiin edistettäisiin elpymistä kaikkialla Suomessa. Rahoituksella tulee edistää monipuolisesti aktiivista metsien käyttöä. Budjettikirjauksena todetaan: ”Maankäyttösektorin toimenpiteissä kehitetään ilmastokestäviä ja luonnon monimuotoisuutta turvaavia metsänhoidon ja -käsittelyn menetelmiä.”

> *MTK huomauttaa, että ilmastokestävän metsätalouden saavuttaminen edellyttää nykyistä huomattavasti suurempia metsänhoidon määriä, jotta hiilensitominen ja puuston kasvu saadaan maksimoitua samalla, kun metsien uusiutuvalla raaka-aineella korvataan fossiilisia raaka-aineita*

Lopuksi MTK haluaa esittää huolensa metsäsektorin yleistä sääntelyä koskien. Metsäalan tulee antaa toimia ilman esimerkiksi EU:sta asetettavia kestävää metsätaloutta hiivuttavia rajoitteita. Jotta metsäsektori pystyy maksimoimaan esimerkiksi tarjoamansa ilmastohyödyt, tulisi lisärahoitusta nopeasti kohdentaa seuraavasti:

- Metsätalousyrittäjien verotuksella kannustetaan aktiiviseen ilmastokestävään metsätalouteen (mm. matkakorvausperusteet ja hankintatyön verotus).
- Metsävähennystä nostetaan vastaamaan puuston todellista osuutta metsän hankintamenosta. Puuston osuus metsän hankintamenosta on tyypillisesti 90–95 prosenttia.
- Hallituksen tulee lisätä tieinfrapanostuksia alemman asteisen tieverkon korjausvelan pienentämiseksi sadalla miljoonalla eurolla.

Helsingissä lokakuun 5. päivänä 2021

Kalle Karttunen
Tutkimuspäällikkö
MTK ry